

לעילוי נשמת
שלום בן משה

המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים
The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

מגילה
פרק ב'

יציא.

היזה כותבה - כגון דכתיבא פולה ומנחא קמיה, וקרי פסוקא פסוקא במגילתא דמנחא קמיה וכתב לה, דלא נפיק ידי חובתיה אלא כשקורא במגילה שהיא כתובה פולה.
אם כוון לבו - לצאת בקריאה זו.

היזה כתובה בסם ובסיקרא ובקומוס ובקנקנתום, על הנזיר ועל הדיפתרא, לא יציא, עד שתהא כתובה אשורית על הספר ובדיו.

בסם - שורש עשב שקורין לו סמא.

בסיקרא - אבן שצובעים בה אדום.

קומוס - מין שרף, ובלעז גומא.

קנקנתום - ודריאול"ו בלעז, ובערבי זא"ג.

נזיר - עשוי מעשבים על ידי דבק, וכותבים עליו.

דיפתרא - עור שלא נשלם תיקונו, דמליח וקמית ולא עפיץ.

על הספר - על הקלף.

משנה בן עיר שהלך לכרד וכן כרד שהלך לעיר - אם עתיד לחזור למקומו, קורא במקומו, ואם לאו, קורא עמהן.

בן עיר - שזמנו בארבעה עשר.

שהלך לכרד - שזמנו בחמישה עשר.

אם עתיד לחזור למקומו - אם הוא בן כרד שהלך לעיר ועתיד לצאת מן העיר בליל ארבעה עשר קודם עמוד השחר, אף על פי שהוא בלילה בעיר, הואיל וביום לא יהיה בעיר אין זה

מגילה
פרק ב'

משנה הקורא את המגילה למפרע, לא יציא.

הקורא את המגילה למפרע לא יציא - דכתיב (אסתר ט' כח) "והימים האלה נזכרים ונעשים" - מזה עשיית הימים אי אפשר למפרע, דאי אפשר שיהא חמישה עשר קודם ארבעה עשר, אף זכירה שהיא קריאת המגילה, למפרע לא.

קראה על פה, קראה תרגום, בכל לשון, לא יציא.

קראה על פה - לא יציא. כתיב הקא "נזכרים", וכתיב התיס (שמות י"ז יד) "כתוב זאת זכרון בספר".

קראה תרגום, בכל לשון, לא יציא - הכי קאמר: עברי שקראה תרגום ואינו מבין בלשון תרגום, או בכל שאר לשון שאינו מבין, לא יציא.

אבל קורין אותה ללועזות בלעז. והלועז ששמע אשורית, יציא.

אבל קורין אותה ללועזות בלעז - באותו לשון שהם מבינים. ובלבד שתהא כתובה באותו לשון, שלא יהא קורא על פה.

והלועז ששמע אשורית יציא - ויגנית הרי הוא פאשורית לדין זה, אלא שכבר אבד אותו לשון הינוני ונשתפח, כדכתיבין לעיל.

משנה קראה סירוגין, ומתנמנמ, יציא. היזה כותבה, דורשה, ומגיהה - אם כוון לבו, יציא, ואם לאו, לא יציא.

סירוגין - שקרא מעט ושהא, וחזר וקרא מעט ושהא, אפילו שהא יותר מכדי לגמור את כולה,

מגילה

פרק ב'

השלישי וביום השביעי", והוקשה טבילה להזאה. ודוקא כשטובל בשביעי אמרינן דאין טובלין אלא ביום, ולא אמרינן משחשיכה בתחילת שביעי ראוי לטבול, אף על גב דלילה תחילת היום הוא. אבל משעבר יום שביעי מותר לטבול בלילה.

שומרת יום כנגד יום - באחד עשר ימים שביין נדה לנדה, אם ראתה יום אחד שומרת יום מתרתו, וטובלת באותו יום עצמו משתמץ החמה.

וכולן שעשו משעלה עמוד השחר, פשר.

משעלה עמוד השחר פשר - דמשעלה עמוד השחר איקרי יום, דכתיב בספר עזרא (נחמיה ד' טו) "ואנחנו עשים במלאכה... מעלות השחר עד צאת הכוכבים", וכתיב בתריה "והנה לנו הלילה משמר והיום מלאכה". ולא אמרו עד הנץ החמה אלא כדי לצאת מספק לילה, לפי שאין הכל בקי אין כשיעלה עמוד השחר.

ה כל היום פשר לקריאת המגילה, ולקריאת ההלל, ולתקיעת שופר, ולנטילת לולב, ולתפילת המוספין, ולמוספין, ולודוי הפרים, ולודוי המעשר, ולודוי יום הכיפורים.

ולודוי הפרים - פר כהן משיח, ופר העלם דבר של ציבור, שמתודים עליהם חטאם שהביאום עליו.

ולודוי מעשר - "בערתי הקודש מן הבית".

לסמיכה, לשחיטה, לתנופה, להגשה, לקמיצה ולהקטרה.

לסמיכה - "וסמך את ידו על ראש העולה".

להגשה - מגיש את המנחה תחילה בקרן מערבית דרומית של מזבח, ואחר כך קומץ.

ולקמיצה ולהקטרה - בהקטרת קומץ קאמר, שהוא במנחה כנגד זריקת דם בזבחים, ואינה פשרה אלא ביום. אבל הקטר חלבים ואברים פשר כל הלילה כדתנן במתניתין.

למליקה, ולקבלה, ולהזייה.

לקבלה - קבלת הדם במזרק.

מגילה

פרק ב'

אפילו פרוז ליומו, הילכך קורא במקומו בחמישה עשר. אבל אם אינו עתיד לצאת משם הלילה, דהשתא הוי פרוז לאותו היום, אף על פי שעתיד לחזור למחר או ליום אחר, נקרא פרוז וקורא עמהם.

והוא הדין לכן עיר שהלך לכהן - אם עתיד לחזור בליל חמישה עשר, לא הוי מוקף ליומו, וקורא ביום ארבעה עשר, ואף על פי שהוא בכרף. אבל אם אין עתיד לחזור בליל חמישה עשר, אינו קורא בארבעה עשר אלא ממתין וקורא עמהן. והכי מפרשי לה למתניתין בגמרא.

ומהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו? רבי מאיר אומר: כולה, רבי יהודה אומר: מ"איש יהודי", רבי יוסי אומר: מ"אחר הדברים האלה".

רבי מאיר אומר כולה - והלכה כרבי מאיר.

ד הפל פשרין לקרות את המגילה, חוץ מחרש שוטה וקטן. רבי יהודה מכשיר בקטן.

הפל פשרים לקרות את המגילה - הפל לאתווי נשים.

חוץ מחרש - מתניתין רבי יוסי היא, דאמר הקורא ולא השמיע לאזניו לא יצא.

רבי יהודה מכשיר בקטן - ואין הלכה כרבי יהודה.

אין קורין את המגילה ולא מלין ולא טובלין ולא מזיין, וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול, עד שתגין החמה.

אין קורין את המגילה - שחייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולחזור ולקראת ביום. וקריאה של יום לא תהא אלא לאחר הנץ החמה, דכתיב (אסתר ט' כח) "והימים האלה נזכרים ונעשים".

ולא מלין - דכתיב (ויקרא י"ב ג) "וביום השמיני מול בשר ערלתו".

ולא טובלין ולא מזיין - דכתיב בהזאה (במדבר י"ט ט) "והנה הטהור על השמא ביום

להזנייה - הזניית פרים הנשרפים וכל חטאות הפנימיות. וזריקת דם על המזבח נמי קרי הזנייה. ולהשקניית סוטה, ולעריפת העגלה, ולטהרת המצורע.

מ כל הלילה פֶּשֶׁר לְקַצֵּרֶת הַעוֹמֵר וְלִהְיוֹת חֲלָבִים וְאַבְרִים.

וְלִהְיוֹת חֲלָבִים וְאַבְרִים - מוֹתְרֵי תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבִים, דְּכָתִיב בְּהוּ (ויקרא ו' ב) "היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה".

זֶה הַכֹּל: דָּבָר שֶׁמִּצְוֵתוֹ בַּיּוֹם, פֶּשֶׁר כָּל הַיּוֹם. דָּבָר שֶׁמִּצְוֵתוֹ בַּלַּיְלָה, פֶּשֶׁר כָּל הַלַּיְלָה.

זֶה הַכֹּל: דָּבָר שֶׁמִּצְוֵתוֹ בַּיּוֹם פֶּשֶׁר כָּל הַיּוֹם - לְאַתּוּנֵי סִידוּר שְׁתֵּי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שְׁנוֹתָנִים עַל לֶחֶם הַפָּנִים.

וְדָבָר שֶׁמִּצְוֵתוֹ בַּלַּיְלָה פֶּשֶׁר כָּל הַלַּיְלָה - לְאַתּוּנֵי אֲכִילַת פְּסָחִים שֶׁפֶּשֶׁר כָּל הַלַּיְלָה. וְלֹא אָמְרוּ חֲכָמִים עַד חֲצוֹת אֵלָּא כְּדֵי לְהַרְחִיק אֶת הָאָדָם מִן הָעֲבִירָה.

